Súd:	Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka:	16C/103/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1408204947
Dátum vydania rozhodnutia:	22. 01. 2009
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Silvia Walterová
ECLI:	ECLI:SK:OSBA4:2009:1408204947.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave samosudkyňou JUDr. Silviou Walterovou v právnej veci navrhovateľa: PhDr. M. M., nar. XX.X.XXXX,. bytom B., B. č. XX. zastúpený JUDr. J. V., CSc., advokátom, B., K. č. XXA. proti odporcovi: S. X P., s. r. o., B., P. C. č. X,. IČO: XXXXXXXX. zastúpený JUDr. R. A., advokátom, B., L. č. X/A. o ochranu osobnosti takto

r o z h o d o l :

Odporca je povinný na vlastné náklady uverejniť v denníku P. J. D. na prvej strane zvýrazneným typom písma BOLD ospravedlnenie v nasledujúcom znení:

Ospravedlňujeme sa pánovi M. M. za nepravdivé informácie o jeho súkromí uverejnené v novinách P. J. D. zo dňa XX.X.XXXX pod názvom „M.?“.

Odporca je povinný na vlastné náklady uverejniť v týždenníku Š. na strane X zvýrazneným typom písma BOLD ospravedlnenie v nasledujúcom znení:

„Ospravedlňujeme sa pánovi M. M. za nepravdivé informácie o jeho súkromí uverejnené v časopise Š. pod názvom „Z.“ zo dňa XX.X.XXXX.

Na túto opravu bude avízo zvýrazneným typom písma BOLD na prvej strane týždenníka Š. pod názvom: Ospravedlnenie sa pánovi M. M. strana X..

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi nemajetkovú ujmu v peniazoch v sume 10.000 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd vo zvyšku návrh zamieta.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania 2.482,24 eura k rukám právneho zástupcu navrhovateľa do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 10.4.2008 domáhal ochrany osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy 9.958,18 eura (300.000,-Sk). Svoj návrh odôvodnil tým, že denník P. X D. dňa XX.X.XXXX uverejnil článok na titulnej strane s nadpisom „M.?“ a s podnadpisom “Ž.“. Pod slovom M. je zároveň zdôraznené, že ide o pikantné informácie. Z obsahu článku vyplýva, že nejde len o akýsi flirt ale o skutočný vzťah, nakoľko v článku sa priamo uvádza, že sa snaží tento vzťah s pani T. utajiť. Na existenciu vzťahu je možné usudzovať aj z ďalšieho tvrdenia v článku, že dvojica trávi spolu takmer všetok voľný čas. Na konci článku je upútavka, že o podrobnostiach vzťahu a ako aj o tom, čo od neho očakáva samotná M. sa dočítame v najnovšom Š.. Týždenník Š. v č. X zo dňa XX.X.XXXX priniesol

informácie, že navrhovateľ strieda v dôchodcovskom veku jednu priateľku za druhou a to za situácie, že sa ešte nestihol ani rozviesť! Na titulnej strane je upútavka „N.“ tvrdí. N. strane X je ďalšia upútavka s fotkou obnaženej M. T. a nad ňou fotka navrhovateľa pod názvom „V.“. Informácie týždenníka Š. je možné pochopiť tak, že navrhovateľ má nielenže milenku, s ktorou sa vrátil z dovolenky ale dokonca, že je sukničkár a to všetko ešte v čase, keď je ženatý. Uvedené tvrdenia sa nezakladajú na pravde a hrubým spôsobom zasahujú do súkromia navrhovateľa. U priemerne vnímavého čitateľa vyvolávajú dojem, že navrhovateľ je sukničkár, ktorý sa opakovane púšťa do mimomanželských milostných dobrodružstiev, hoci je stále ženatý. Napriek tomu, že obaja aktéri tohto „vzťahu“ dostali v predmetnom článku možnosť vyjadriť sa k predmetnému tvrdeniu, ich výpovede zanikajú v rámci celkového spracovania článku. V kontexte úvodnej strany a obsahovej upútavky na strane X, kde sa pani T. uvádza ako nová milenka, ktorá tvrdí, že staré veci majú svoje čaro, táto informácia je však vytrhnutá z kontextu a vyvoláva dojem, že navrhovateľ a pani T. sú milenci. Na konci článku na strane X je vyslovená pochybnosť, či je s takýmto manželstvom spokojná aj jeho manželka M.. Autor článku dodáva, že ťažko povedať. Ďalej uvádza, že jeho priateľky sú totiž o vyše desať rokov mladšie ako jeho dcéra M. a rovesníčky jeho syna M.. Posledná veta už len dotvára celkový obraz navrhovateľa - zvodcu žien a záletníka, keď sa uvádza, že umelcovi úloha dedka sedí rovnako dobre ako úloha zvodcu žien. Celý útok na súkromie navrhovateľa je ukončený prirovnaním navrhovateľa k pani Ď. na strane X Š. č. X pod názvom K. Ď.. V závere tohto článku sa píše, že tento týždeň môže Ď. zatieniť len jediný človek - M. M.. Séria útokov a klamstiev je ukončená v denníku P. X D. zo dňa XX.X.X.XXXX na strane XX - XX, kde redaktori uvedeného denníka sa neštítili obťažovať týmito nezmyslami ťažko chorú matku navrhovateľa. V podnadpise sa uvádza, že jeho mama neveru popiera. Opätovne je čitateľovi predostieraný obraz navrhovateľa ako človeka neverného, porušujúceho manželský sľub. V prípade uvedených článkov ide o bezprecedentný útok na súkromie navrhovateľa so zlým úmyslom. Žena, ktorej venuje navrhovateľ takmer všetok svoj voľný čas, je jeho ťažko chorá matka. V prípade práva na ochranu osobnosti stačí spôsobilosť privodiť ujmu vychádzajúc z vnímania článku u priemerného čitateľa a v tomto prípade aj bez dôkazu pravdivosti vzhľadom k tomu, že sa jedná o súkromie. Uvedením informácií v oboch článkoch periodík P. X.. a Š. došlo k značnému zásahu do súkromnej sféry navrhovateľa. Keďže sa morálna satisfakcia nejaví v tomto prípade, ako postačujúca je priznanie finančnej kompenzácie nemajetkovej ujmy nie len oprávnené, ale súčasne sa javí ako jediný účinný prostriedok občianskoprávnej ochrany osobnosti. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy je nevyhnutné brať do úvahy primeranosť takéhoto zadosťučinenia o ktorej rozhoduje v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka voľným uvážením súd, prihliadnuc k závažnosti vzniknutej ujmy ako aj okolností za ktorých k porušeniu práva došlo. Pre určenie výšky peňažnej satisfakcie platí zásada, že čím závažnejšia je čo do svojej intenzity, rozsahu, trvaniu a šírke ohlasu ujma na verejnosti, tým vyššia by mala byť aj výška zadosťučinenia v peniazoch. V uvedenom prípade ide o opakované uverejňovanie nepravdivých informácií vysokej intenzity v masovo komunikačných prostriedkoch s vysokou čítanosťou na trhu. Išlo o opakovaný zásah do súkromia, články s touto problematikou boli nosné, o čom svedčí ich umiestnenie. Jeden sa nachádzal dokonca na prvej strane denníka P. X D. a v týždenníku Š. bola na prvej strane upútavka a predmetný článok. Navyše pri takomto útoku do súkromia, resp. intímnej sféry, ide o zásah, kde ani dôkaz pravdy nemôže konvalidovať zásah. Podľa názoru právnej teórie a praxe pri úvahe o určení formy primeraného zadosťučinenia súd prihliadne aj k tomu, či pôvodca neoprávneného zásahu zasiahol do osobnosti fyzickej osoby z nedbanlivosti (ľahkovážnosti), alebo či mu je možné na neoprávnenom zásahu a vzniknutom závažnom nepriaznivom následku pripočítať úmysel, popr. dokonca zlý úmysel a pohnútku (napr. škandalizovať a ohovoriť určitú osobu). Napriek vyjadreniu pani T., že spolu nič nemajú v článkoch ďalej trvali na svojich vymyslených konštrukciách. Nemožno to teda inak hodnotiť ako konanie so zlým úmyslom. Zásah bol realizovaný prostredníctvom tlače s celoštátnou pôsobnosťou. Neskôr navrhovateľ návrhom zo dňa 27.11.2008 rozšíril žalobu v časti náhrady nemajetkovej ujmy na výšku 16.596,96 eura (500.000,-Sk) z dôvodu, že sa jednoznačne preukázalo počas konania, že cieľom predmetných článkov bolo len škandalizovať navrhovateľa a to aj napriek tomu, že išlo o nepravdivé, či dokonca vymyslené údaje.

Odporca prostredníctvom právneho zástupcu v písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 16.6.2008 uviedol, že z obsahu návrhu je zrejmá navrhovateľova domnienka, že odporca ako vydavateľ periodickej tlače neoprávnené zasiahol do jeho práva na ochranu osobnosti tým, že zverejnil o navrhovateľovi nepravdivé tvrdenia, ktoré navyše mali zasiahnuť do jeho súkromia. K neoprávneným zásahom malo dôjsť zverejnením článku v denníku P. X D. z XX.X.XXXX pod názvom „M.?“ na titulnej strane, v ktorom bol uvedený nepravdivý údaj spočívajúci v tvrdení, že navrhovateľ má milenecký vzťah s F. M. T. a zverejnením článku v týždenníku Š. z XX.X.XXXX. pod názvom „Z.“, v ktorom bol uverejnený nepravdivý údaj spočívajúci v tvrdeniach, že navrhovateľ má milenku, s ktorou sa nedávno vrátil z dovolenky a

je sukničkár. Na základe týchto skutočností si navrhovateľ uplatňuje práva podľa § 13 Občianskeho zákonníka a to právo na poskytnutie primeraného zadosťučinenia zverejnením ospravedlnení a na náhradu nemajetkovej ujmy 9.958,18 eura (300.000,-Sk). Navrhovateľom uplatňované nároky odporca neuznáva a to ani čiastočne. Všetky tvrdenia faktov o osobe navrhovateľa uverejnené v denníku P. X D. a týždenníku Š. sú pravdivé. Na preukázanie týchto skutočnosti žiadal vykonať dôkaz výsluchom svedkyne I. M., autorky článku v týždenníku Š. a svedka V. K., autora článku v denníku P. X D.. Článok zverejnený v denníku P. X.. zo dňa XX.X.XXXX pod názvom „J.“, nie je svojim obsahom spôsobilý neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti. Na základe uvedených skutočností žiadal návrh v plnom rozsahu zamietnuť. Rozšírenie návrhu navrhovateľa v časti náhrady nemajetkovej ujmy na sumu 16.596,96 eura (500.000,-Sk) považoval odporca za neopodstatnené, nakoľko všetky dôvody o ktoré navrhovateľ opieral tento svoj nárok boli uvedené v návrhu a boli aj obsahom výpovede navrhovateľa na prvom pojednávaní.

Súd uznesením č. k. 16C 103/2008 - 59 zo dňa 2.12.2008 pripustil zmenu návrhu spočívajúcu v jeho rozšírení o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy 200.000,- Sk v zmysle § 95 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.12.2008.

Navrhovateľ ako účastník konania vo výpovedi uviedol, že oba články sú vymyslené. Skutočnosti v nich uvedené sú nepodložiteľné a aj odporca musí sám priznať, že niektoré veci si vymyslel. Informácia uvedená v týždenníku Š., že bol so slečnou T. v P. je absolútne nepravdivá a nevie pochopiť ako si niekto takto môže vymýšľať. Prvý krát sa stretol so slečnou T. v novembri 2007 na krste knihy, kde ona bola ako F.. Požiadal ju o fotky z tohto krstu a dohodli si ďalšie stretnutie a vtedy sa videli druhý krát. Vtedy mu ponúkla, či by nechcel aby ho fotila, fotí umelcov a on je pre ňu zaujímavý. Tretí krát sa stretli vo fotoateliéri, urobila mu fotky a tieto mu aj poslala. Toto boli všetky ich kontakty. Asi tak dva alebo tri dni pred uverejnením článku v denníku P. X D. mu telefonoval pán K. a pýtal sa ho, či je pravda, že má nejaký vzťah so slečnou T., že má nejaký zdroj informácií. Toto poprel a spýtal sa ho, kde takéto informácie berie. Druhú pani redaktorku, ktorá uverejnila článok v denníku Š. nepozná. Dva alebo tri krát ho telefonicky kontaktovala aj pani T., že aj ju novinári atakujú. Ona taktiež odmietla, že majú nejaký vzťah o čom svedčí aj uverejnený blog slečny T., ktorý si prečítalo asi 12000 ľudí. Nie je nadšený, že sa takéto niečo píše, nerobí to dobre jeho rodine a okoliu. Pár dní na to, ako bol uverejnený predmetný článok v denníku P. X D. vtrhli k jeho matke dvaja ľudia, pričom bola po hospitalizácií po mozgovej mŕtvici. Pýtali sa jej čo si o tom myslí a po ich návšteve musel s matkou navštíviť lekára. Opäť si však novinári napísali čo chceli . Uverejnenie nepravdivých informácií ohrozilo aj jeho rodinu a asi má šťastie, že manželka je už na takéto veci trénovaná, sú spolu 40 rokov a takéto niečo sa nestalo prvý krát. Aj jeho deti sa museli stretávať s reakciami na uverejnené články a museli to vysvetľovať. Taktiež čo sa týka jeho profesie tak jeho manažér pán F. uvedie ako on pocítil uverejnenie predmetných článkov, keď kontaktuje usporiadateľov a predáva jeho vystúpenia. Tieto veci sa ťažko dokazujú. Nikto mu nepovie, napr. v rozhlase, že s ním nebudú točiť, lebo sa im zníži sledovanosť, ale cíti určitú odmeranosť a navyše ak takéto články uverejnenia takéto média. Konkrétne mená kto ho atakoval v súvislosti s informáciami ktoré boli uverejnené v predmetných článkov nevedel uviesť, nakoľko zväčša išlo o internetové debaty, ktoré bývajú anonymné. Konkrétne uviedol meno Ľ. F., ďalej spolupracovníci z televízie, rozhlasu, kolegovia z relácie S. s.r.o., s ktorými sa tam pravidelne stretáva. Tí viac menej žartovali, konkrétne pán L. ako novinár nepochyboval, že útoky sú bezprecedentné a povedal mu aby vytrval a bránil sa. Uverejneným predmetných článkov bolo zasiahnuté do jeho súkromia, ktoré je narušené. Mal obavy o svoju matku, takisto aj o vzťah so svojim synom. Musel vysvetľovať okoliu svoje reakcie, interpretoval aj postoje slečny T., ktoré sú uverejnené v blogu. Reakcie okolia boli také, že boli na jeho adresu posmešky, irónie, napr. známy spisovať mu napr. blahoželal. Nijako nereagoval na uverejnené články, iba požiadal o uverejnenie ospravedlnenia. Nedá sa povedať, že by uverejnenými článkami bola ohrozená jeho popularita ale malo to na ňu vplyv. Intenzita reakcií bola najväčšia po uverejnený oboch článkov navyše boli a možno aj sú na internete. Má k ním prístup široká verejnosť a obyčajne cieľovou skupinou sú ovplyvniteľní ľudia. Považoval aj za zbytočné komentovať a vyjadrovať sa k uvedeným informáciám, pretože je dosť ťažké vyvracať klebetu a lož. Za uverejnenie uvedených informácií požaduje aj náhradu nemajetkovej ujmy, aj keď sa dá ťažko vyčísliť, koľko sa dá požadovať. Podstatou toho všetkého je, že sa chce domôcť pravdy a ukázať aj verejnosti, že prečiny periodík sú postihnuteľné a tieto často kalkulujú s tým, že bežný občan sa nebude chrániť a hájiť.

Svedok Ľ. F. uviedol, že zastupuje navrhovateľa pri všetkých javiskových programoch, ponúka usporiadateľom programy, v ktorých účinkuje navrhovateľ. Každý článok, ktorý zasiahne do súkromia

umelca má zlú odozvu u usporiadateľov. Stretol sa s vyjadreniami usporiadateľov po uverejnení článkov, že nemajú záujem o vystúpenia navrhovateľa, záujem niektorých usporiadateľov bol menší. Záujem o programy v ktorých vystupuje navrhovateľ je menší a tým pádom je poškodený navrhovateľ a aj on. Nevedel presne uviesť v koľkých prípadoch to bolo ale táto situácia stále pretrváva. Na kalendárny rok nie je presne určené koľko vystúpení a kde ich bude navrhovateľ mať. Vystúpenia prispôsobuje podľa záujmu a ponuky. Záujem o vystúpenia s navrhovateľom pred uverejnením článku bol väčší ako po ich uverejnení. Okrem navrhovateľa zastupuje aj iných umelcov a vždy po uverejnení takýchto článkov sú zo strany usporiadateľov negatívne reakcie, je menší záujem o ich vystúpenia. S navrhovateľom hovoril, že je menší záujem o jeho vystúpenia. V roku XXXX ponúkal dve predstavenia s navrhovateľom a to D. a P., kde nevystupuje sám a firemné večierky, kde navrhovateľ vystupuje sám. Konkrétnych usporiadateľov, ktorí odmietli ponuku realizácie javiskovej formy z odôvodnením, že navrhovateľ ma milenku neuviedol, pretože ide o rozhovory medzi ním a usporiadateľmi a títo mu povedali svoj názor a neželajú si, aby to hovoril navrhovateľovi. Záujem o večierky má dosť firiem a organizácií ale ani tieto mu konkrétne preto, že navrhovateľ má milenku neuviedli, že nemajú záujem o navrhovateľa ale bolo mu povedané, že oňho nemajú záujem a teda usúdil, že je to v dôsledku uverejnenia článku, nakoľko to bolo po jeho uverejnení. Jedná so sprostredkovateľmi firiem a tí mu nepovedia konkrétne dôvod, pre ktorý nechcú navrhovateľa. Predstavenie D. ponúka 3 roky a predstavenie P. 1 a pol roka. Koľko predstavení D. predal v rokoch 2006 až 2008 nevedel. Pri televíznych formách navrhovateľa nezastupuje. V predmetnej veci ide o článok, v ktorom sa spomínala F., nevedel či to bolo v P. X D. alebo X P., bolo to už dávnejšie. Na iný článok, ktorý sa týka navrhovateľa, ktorý bol uverejnený v P. X D. som aj sám reagoval. Písal som autorke článku, bolo to mailom, že je to klamlivé, meno redaktorky si nepamätal ale dostal od nej odpoveď. Na konkrétne poznámky, ktoré by sa dotýkali tej skutočnosti, že si navrhovateľ našiel milenku si nepamätal ale usporiadatelia mu hovorili, že tohto umelca nebudú u nich propagovať. Keď sa pýtal prečo, niektorí mu neodpovedali. Niektorí, s ktorými sa pozná dlhšie mu povedali, že by nemali dobré meno, aj keď vedia, že novinári nepíšu pravdu, ľudia to čítajú a myslia si, že je to tak, čo mu bolo nepríjemné. O predmete sporu má vedomosť od navrhovateľa a aj z tlače, nakoľko to čítal.

Svedkyňa Mgr. M. T. uviedla, že v príbuzenskom pomere s navrhovateľom nie je, má vedomosť o tom, že navrhovateľ sa v tomto konaní domáha náhrady škody z titulu ochrany osobnosti. Výroky, ktoré boli uverejnené v časopise Š. a v novinách P. X D. sú nepravdivé. Ide o kauzu, ktorá je spojená aj s jej osobou. S navrhovateľom sa pozná z práce. Je fotografka a na jednom s podujatí sa zoznámila s navrhovateľom. Zhotovila mu v ateliéri jeho fotografie. Prvý krát sa stretli na podujatí, kde sa zoznámili, druhý krát ho fotila v ateliéri a to asi 2 hodiny a tretí krát sa stretli v kaviarni, kde mu odovzdala fotografie. Fotografuje rôzne osobnosti, stretáva sa s rôznymi ľuďmi a teda v podstate každý by mohol byť považovaný za jej milenca. Podstata jej práce spočíva v módnej fotografii ale fotografuje aj osobnosti, spolupracuje s fotobankami, ktoré od nej fotografie odoberajú. Kontaktovali ju autori článkov v P. X D. a týždenníku Š., mená si už nepamätala. Z denníka P. X D. to bol pán, ktorému odporučila nech sa zamestnáva niečím čo má zmysel. Z týždenníku Š. ju niekoľko krát kontaktovala pani alebo slečna, ktorej odpovedala na nejaké otázky ale na otázku, či je niečo viac s navrhovateľom ako priatelia, odpovedala nie. Otázky, ktoré jej kládla táto pani, boli neskôr aj uverejnené v týždenníku Š.. Nepýtala sa jej na to, či bola s navrhovateľom aj v P., bola tam na pracovnej ceste so svojim asistentom. Predmetné články v jej okolí mali negatívnu odozvu. Má kresťanský založenú rodinu a takéto niečo bolo pre nich neprijateľné. V rodine bola predmetom zvláštnych úvah o jej osobe a v pracovnom živote po uverejnení článkov jej to klienti spomínali. Hodnotila sa celá situácia, ktorá bola vnímaná ako absurdná.

Svedkyňa I. M. uviedla, že je zamestnaná v spoločnosti X P., s.r.o. ako redaktorka. Bolo jej povedané, že navrhovateľ ich žaluje za článok, ktorý napísala v týždenníku Š.. Nevedela už kedy ho písala avšak pri jeho písaní kontaktovala T. T.. Mala informácie od inej fotografky z ich vydavateľstva, tento zdroj neprezradila, že slečna T. sa stretáva s navrhovateľom, že mu robila nejaké fotky a chcela vedieť, či sú len kamaráti, či majú nejaký bližší vzťah. Išlo o telefonicky kontakt so slečnou T., ktorá jej povedala to, čo bolo uverejnené v jej článku. Dokonca slečna T. jej napísala mail, aby sa o tom, že spolu komunikujú nedozvedel navrhovateľ. V tomto maile jej poslala aj svoju fotku, tento mail už nemá. Rozhovor so slečnou T. si prepisovala z diktafónu a dokonca jej ho dala čítať, než išiel článok do tlačiarne. Svedkyňa si nepamätala, či sa slečny T. pýtala aj na jej cestu do P. a nevedela uviesť odkiaľ čerpala informáciu, že navrhovateľ v dôchodcovskom veku strieda jednu priateľku za druhou, mala vyrešeršované nejaké články a mala informácie aj z iných zdrojov. Nevedela, či má k dispozícií diktafónový záznam z telefonického rozhovoru medzi ňou a slečnou T.. Taktiež kontaktovala aj navrhovateľa telefonicky a to viac krát ale nepodarilo sa jej s ním skontaktovať. Autorkou upútaviek k článku nie je, šéfredaktor s ňou

nekonzultuje obsah upútaviek. Nikde nenapísala, že navrhovateľ a slečna T. sú milenci, na toto si dávala pozor a aj poprosila šéfku, aby slovo milenci v článku nepadlo.

Svedok V. K. uviedol, že je zamestnaný v spoločnosti X P. s.r.o. ako redaktor. Navrhovateľa pozná z médií a zo spoločenský akcií. Tušil čo je predmetom tohto konania, s vecou sa oboznámil pred mesiacom u právnika. Požiadal súd o nahliadnutie do predmetného článku. S kolegyňou zo Š. s pani M. spolupracoval pred tým, než napísal svoj článok do denníka P. X D.. Čo chcela uverejniť ona, o tom som vedomosť nemal, nakoľko žiaden redaktor to nepovie. Myslí si, že aj v článku uviedol citácie s odkazom na týždenník Š.. Keďže ide o jedno vydavateľstvo participujú spoločne na materiáloch. Oslovil aj navrhovateľa, už si nepamätal na odstup času, či to bolo pred napísaním článku, pokúšal sa mu dovolať ale nevie, či sa mu to podarilo. O toto sa snažil aj po napísaní článku aj sa mu to podarilo a mal pocit z navrhovateľa, že bol nahnevaný na článok, ktorý napísal. Rozhovor s navrhovateľom si nahrával, avšak diktafón mu bol odcudzený, o čom je aj správa u jeho zamestnávateľa. Po uverejnení článku vyhľadal matku navrhovateľa, nakoľko chcel pokračovať v tej téme. Matka navrhovateľa bola veľmi milá, poprela však informácie uverejnené v jeho článku. Následne na to napísal článok s názvom „J.“, bola to istá forma opravy. Matka navrhovateľa mu povedala, že navrhovateľ sa o ňu riadne stará, že je to dobrý syn a on také veci nerobí, pričom jej slová sú zvýraznené hrubším písmom a v úvodzovkách. Nevedel uviesť prečo nepočkal s uverejnením článku, keď nemal stanovisko navrhovateľa. Pred napísaním článku oslovil aj slečnu T., rozprávali sa okrem iného aj o navrhovateľovi, išlo o viac rozhovorov. Povedala mu, že s navrhovateľom trávia veľa času, idú niečo fotiť, takže tu boli nejaké indície a na základe toho napísal článok. Opýtal sa jej či je milenkou navrhovateľa ale už si nepamätal čo mu konkrétne odpovedala. Slečna T. je osoba, ktorá rada okolo seba robí rozruch a je rada videná v médiách. Všetko vyšlo z jej strany, dokonca aj jej fotka, ktorá sa nachádza pri predmetnom článku je od nej, pričom vedela, že táto fotka bude určená na redakčné účely. Nedávno vyšlo v Novom čase alebo inom periodiku, že sa stretla na letisku Q. T., je o nej všeobecne známe, že tak z času na čas spustí rada mediálny rozruch, aby sa o nej písalo, či už prostredníctvom jej samej alebo jej známych. Nemal však v úmysle niekoho poškodiť. To aký bude nadpis článku a aká bude použitá grafika, na to vplyv nemá. Býva taká prax, že toto neovplyvňuje ako redaktor, ako to bolo v tomto konkrétnom prípade si už nepamätal.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Obč. zák. fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Hmotnoprávne podmienky pre vznik občianskoprávnych sankcií za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa § 13 Obč. zák. sú:

a) existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby,
b) neoprávnenosť (protiprávnosť) tohto zásahu,
c) existencia príčinnej súvislosti medzi a) a b).

Ustanovenia § 11 až § 16 Obč. zák. predstavujú všeobecnú občianskoprávnu úpravu ochrany osobnosti, od vymedzenia všeobecného osobnostného práva fyzickej osoby demonštratívnym výpočtom čiastkových osobnostných práv, cez stanovenie ich obmedzení až po výpočet prostriedkov ochrany osobnosti pre prípad neoprávnených zásahov objektívne spôsobilých tieto práva ohroziť resp. porušiť. Základnou hmotnoprávnou podmienkou pre vznik sankcií za neoprávnené zásahy dotýkajúce sa jednotlivých konkrétnych hodnôt osobnosti (§ 13 Obč. zák.) je objektívna spôsobilosť týchto neoprávnených zásahov narušiť integritu osobnosti. Predmetom úpravy uvedených ustanovení je o.i. česť konkrétnej fyzickej osoby, ktorú pre svoje postoje, chovanie a konanie získala a požíva v spoločnosti a ľudská dôstojnosť; česť a dôstojnosť sú pritom jednými z najvážnejších hodnôt osobnosti fyzickej osoby. Predmetom uvedenej úpravy je zároveň česť fyzickej osoby, ktorú táto požíva v určitých kruhoch (napr. politických, podnikateľských, kultúrnych a pod.), v ktorých je fyzická osoba známa pre svoju prácu a jej výsledky, pre svoju odbornú činnosť a pod., t.j. profesijná česť. S uvedeným sa spája i ochrana dobrého mena fyzickej osoby, keď meno patrí medzi hodnoty osobnosti fyzickej osoby a tvorí ako určujúci individualizačný znak, pod ktorým sa fyzická osoba uplatňuje v spoločnosti, významný atribút jej

osobnosti. Právo na ochranu dobrého mena, ktoré fyzická osoba požíva v spoločnosti, je preto taktiež súčasťou práva na ochranu osobnosti.

Občianske právo zabezpečuje ochranu uvedených hodnôt osobnosti len proti takým konaniam, ktoré sú objektívne spôsobilé privodiť nemajetkovú ujmu na osobnosti tým, že znižujú česť fyzickej osoby u iných osôb a tým ohrozujú vážnosť jej postavenia a uplatnenia v spoločnosti. K neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby môže dôjsť ústne (napr. rozširovaním nepravdivých a jej vážnosť znevažujúcich - difamačných tvrdení), písomne, či iných spôsobom. Spôsob, akým bol neoprávnený zásah uskutočnený, je pre kvalifikáciu zásahu ako neoprávneného právne bezvýznamný. Môže mať však význam pre určenie formy primeraného zadosťučinenia. Konanie zasahujúce všeobecne do cti a dôstojnosti fyzickej osoby môže - a to najmä v mediálnej oblasti - spočívať buď v skutkových tvrdeniach alebo v kritike, t.j. v hodnotiacich úsudkoch. K porušeniu práva na česť dochádza spravidla takými skutkovými tvrdeniami, ktoré sú nepravdivé. Rovnako však môže byť poskytnutá ochrana cti a iných hodnôt osobnosti i proti difamujúcim skutkovým tvrdeniam, ktoré sú pravdivé, najmä vtedy, ak pravdivé tvrdenia sú uvedené takou formou, či v takých súvislostiach alebo za takých okolností, že objektívne vyvolávajú dojem pravdu skresľujúceho, čím pôsobia difamačne. Difamačné pôsobenie tvrdenia je nutné posudzovať podľa celkového dojmu s prihliadnutím na všetky súvislosti a okolnosti, za ktorých k tvrdeniu došlo. Naopak, každé zverejnenie nepravdivého údaju nemusí znamenať neoprávnený zásah do osobnostných práv. Taký zásah je daný len vtedy, ak existuje medzi zásahom a porušením osobnostnej sféry príčinná súvislosť a ak tento zásah v konkrétnom prípade presiahol určitú prípustnú intenzitu takou mierou, ktorú nemožno tolerovať.

Jednotlivé zvláštne sankcie za nemajetkovú ujmu vzniknutú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby sú všetky založené na prísne objektívnom princípe, t.j. vznikajú bez zreteľa na zavinenie pôvodcu neoprávneného zásahu. Tento sa preto nemôže zbaviť sankcií napr. tým, že si nebol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia, spoliehal sa pri rozširovaní svojich tvrdení na seriózność poskytnutých podkladov a pod. Občiansky zákonník teda nevyžaduje k úspešnému uplatneniu práva na ochranu osobnosti zavinenie tohto, kto sa dopustil neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti. Rovnako nie je potrebné, aby k zásahu do osobnosti formou tvrdenia došlo s úmyslom pôsobiť difamačne; rozhodujúca je objektívna spôsobilosť zásahu difamačne pôsobiť.

V konaní mal súd preukázané, že informácie uvedené v článku v denníku P. J. D. zo dňa XX.X.XXXX s nadpisom „M.?“ a podnadpisom „Ž.“so. zdôraznením „P.“, že navrhovateľ má milenku, snaží sa vzťah s M. T. utajiť sú nepravdivé. Taktiež v článku v týždenníku Š. č. X zo dňa XX.X.XXXX s názvom „Z.“ sú uvedené nepravdivé informácie o tom, že navrhovateľ strieda v dôchodcovskom veku jednu priateľku za druhou a to sa nestihol ani rozviesť. Upútavka na tento článok sa nachádza na prvej strane tohto týždenníka sa názvom „N. Na strane X predmetného týždenníka je uverejnená fotografia navrhovateľa a M. T. s uvedením, že sa „V. z P..“ Pravdivosť uvedených informácií v denníku P. X D. a týždenníku Š. mal preukázať súdu odporca. Navrhol vypočuť svedkov I. M., autorku článku v týždenníku Š. a V. K., autora článku v D. P. X,. ktorí mali potvrdiť pravdivosť uvedených informácií v predmetných článkoch. Svedkyňa I. M. uviedla, že mala informácie od fotografky z ich vydavateľstva, že slečna T. sa stretáva s navrhovateľom, že mu robila nejaké fotky a chcela vedieť, či sú len kamaráti, či majú nejaký bližší vzťah. Mala vyrešeršované nejaké články a mala informácie aj z iných zdrojov. Pri písaní článku kontaktovala T. T. a to telefonicky a táto jej povedala to, čo bolo uverejnené v jej článku. Dokonca jej slečna T. napísala mail, aby sa o tom, že spolu komunikujú nedozvedel navrhovateľ, tento ale už nemá k dispozícii. Rozhovor so slečnou T. si prepisovala z diktafónu, dala jej aj článok prečítať než išiel do tlačiarne. Svedkyňa si nepamätala, či sa slečny T. pýtala aj na jej cestu do P. a nevedela uviesť odkiaľ čerpala informáciu, že navrhovateľ v dôchodcovskom veku strieda jednu priateľku za druhou. Snažila sa aj o telefonický kontakt s navrhovateľom, tento sa jej ale nepodaril. Svedkyňa M. T. potvrdila, že ju z týždenníka Š. niekoľko krát kontaktovala pani alebo slečna, ktorej odpovedala na nejaké otázky. Na otázku, či je niečo viac s navrhovateľom ako priatelia, odpovedala nie. Otázky, ktoré jej kládla táto pani, boli neskôr aj uverejnené v týždenníku Š. ale na to, či bola s navrhovateľom aj v P. sa jej nepýtala. V P. bola ale na pracovnej ceste so svojim asistentom. Svedok V. K. uviedol, že spolupracoval s kolegyňou M. pred tým, než napísal svoj článok do denníka P. X D.. Nemal pri tom vedomosť, čo chce jeho kolegyňa uverejniť. Vo svojom článku uviedol citácie s odkazom na týždenník Š.. Oslovil aj navrhovateľa ale na odstup času si nepamätal, či to bolo pred napísaním článku ale oslovil ho aj po jeho napísaní. Mal pocit z navrhovateľa, že bol nahnevaný na článok, ktorý napísal. Rozhovor s navrhovateľom si nahrával na diktafón, ktorý mu bol odcudzený. Po uverejnení článku vyhľadal matku navrhovateľa, nakoľko chcel

pokračovať v danej téme. Matka navrhovateľa poprela informácie uverejnené v jeho článku a následne na to napísal článok s názvom „J.“, pričom to bola istá forma opravy. Nevedel uviesť prečo nepočkal s uverejnením článku, keď nemal stanovisko navrhovateľa. Pred napísaním článku oslovil aj slečnu T., rozprávali sa okrem iného aj o navrhovateľovi a táto mu povedala, že s navrhovateľom trávia veľa času, idú niečo fotiť, takže tu boli nejaké indície a na základe toho napísal článok. Opýtal sa jej aj na to, či je milenkou navrhovateľa ale už si nepamätal čo mu konkrétne odpovedala. Slečna T. je však osoba, ktorá rada okolo seba robí rozruch a je rada videná v médiách, všetko vyšlo z jej strany, dokonca aj jej fotka, ktorá sa nachádza pri predmetnom článku je od nej. Navrhovateľ potvrdil, že ho kontaktoval V. K., bolo to pred uverejnením jeho článku a pýtal sa ho na a to, či má nejaký vzťah so slečnou T., čo on poprel. Svedkyňa T. uviedla, že ju kontaktoval nejaký pán z denníka P. X D.. Uvedení svedkovia nemali žiaden zvukový záznam o rozhovoroch s navrhovateľom a M. T. a svedkyňa M. nemala ani mail od M. T..

Samotným uverejnením nepravdivých skutkových tvrdení v denníku P. X D., že navrhovateľ má vzťah s M. T., snaží sa ho utajiť a v týždenníku Š., že strieda v dôchodcovskom veku jednu priateľku za druhou a to sa nestihol ešte ani rozviesť, teda že má milenku došlo k zásahu do osobnosti navrhovateľa. Odporca žiadnym spôsobom nepreukázal pravdivosť uvedených informácií v článkoch uverejnených v týždenníku Š. a denníka P. X D.. Dôkazné bremeno zaťažovalo práve odporcu, aby v súdnom konaní osvedčil pravdivosť tvrdení uvádzaných v predmetných článkoch. Uverejnením vyššie uvedených nepravdivých skutkových tvrdení spôsobilo navrhovateľovi ujmu na jeho osobnostných právach. Bez právneho významu je aj skutočnosť, z akého zdroja odporca, ktorý zasiahol do práv chránených ust. § 11 OZ a nasl., zverejnené poznatky získal. Svedok V. K. uviedol, že kontaktoval I. M. a táto uviedla, že mala zdroj z ich redakcie, ktorý nechcela prezradiť, mala vyrešeršované nejaké články a informácie aj z iných zdrojov, ktoré neuviedla. Nie je rozhodujúce, odkiaľ sa údaje získali, či je ich autor uvedený, alebo nie. Je povinnosťou vydavateľa periodickej tlače, respektíve šéfredaktora, ktorý z poverenia vydavateľa riadi hromadný informačný prostriedok, aby si vopred overil pravdivosť i tvrdení obsiahnutých v uverejnených prevzatých článkoch, správach a pod. Bez významu je skutočnosť či pôvodca zásahu si bol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia alebo či išlo len o nedbanlivé preberanie poznatkov a ich rozširovanie. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre priznanie primeraného zadosťučinenia v podobe požadovaného ospravedlnenia a preto návrhu v tejto časti vyhovel.

Podľa § 13 ods. 2 Obč. zák. pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podaľ ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Obč. zák. výšku náhrady podľa ods. 2 určí súdu s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Možnosti zmierniť nepriaznivý následok, t.j. nemajetkovú ujmu na osobnosti, zodpovedá v určitých prípadoch za podmienky stanovenej § 13 ods. 2 Obč. zák. právo fyzickej osoby na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Je to z dôvodu, že v určitých prípadoch žiadnym iným právnym prostriedkom nemožno ujmu primerane a účinne zmierniť (napr. len uverejnením ospravedlnenia). Podmienkou pre priznanie zadosťučinenia v peniazoch je teda nepostačujúce morálne zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Obč. zák. a najmä preto, že neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti. Výšku peňažného zadosťučinenia určuje v súlade s § 13 ods. 3 Obč. zák. súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva. Vychádza sa teda zo zásady, že čím závažnejšia je čo do intenzity, rozsahu, trvania a ohlasu ujma vo verejnosti, tým vyššia by mala byť i výška zadosťučinenia v peniazoch s prihliadnutím na všetky okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti.

V danej veci nie je postačujúce samotné morálne zadosťučinenie s prihliadnutím na skutočnosť, že k zásahu do osobnosti došlo jedným z najčítanejších denníkov a týždenníka a teda s prihliadnutím na rozsah zásahu. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa súd riadil dvomi taxatívne stanovenými kritériami a to závažnosťou ujmy a okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva došlo. Závažnosť ujmy možno vyvodiť už z nadpisu v článku uverejnenom v denníku P. J. D. „M.?“ a v týždenníku Š. z upútavky na článok, ktorý je na prvej strane s názvom „N. Závažnosť ujmy možno vyvodiť z uverejnených nepravdivých informácií. Takto uvedené nepravdivé obvinenie bolo nepochybne spôsobilé vyvolať u čitateľov dojem, že navrhovateľ je sukničkár, opakovane sa dopúšťa mimomanželských vzťahov. Navrhovateľ v čase neoprávneného zásahu do jeho osobnostných práv bol

osobou známou občanom SR ako H. a G. relácie S., s.r.o. Ďalej súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy prihliadol aj k tomu, že k zásahu došlo prostredníctvom média, a to jedným z najčítanejších denníkov a týždenníka s celoslovenskou pôsobnosťou. Vzhľadom k uvedenému súd dospel k záveru, že suma 10.000 eur je náhradou zodpovedajúcou efektívnemu zmierneniu následkov neoprávnených zásahov do osobnostných práv s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Nakoľko sa navrhovateľ domáhal nemajetkovej ujmy vo výške 16.596, 96 eura (500.000,- Sk), súd vo zvyšku návrh zamietol (6.596,60 eura).

Nakoľko výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch určuje súd, navrhovateľovi bola priznaná podľa § 142 ods. 3 O.s.p. náhrada trov konania uplatnená právnym zástupcom navrhovateľa.

Náhrada trov konania pozostáva zo zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 630,68 eura (19.000,- Sk) a trov právneho zastúpenia vo výške 1.851,56 eura, t. j. spolu 2.482,24 eura. Súd vyčíslil trovy právneho zastúpenia v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z. z. a navrhovateľovi za jeden úkon právnej pomoci priznal požadovaných 253,93 eura za 1. prevzatie a prípravu zastúpenia, 2. písomné podanie na súd - návrh na začatie konania zo dňa 10.4.2008 a 3. účasť na pojednávaniach dňa 17.6.2008, dňa 2.10.2008, 13.11.2008 a 22.1.2008, spolu 1.523,58 eura s 19% DPH 289,48 eura a paušálnu sumu 5 x 6,31 eura (úkony vykonané v roku 2008) a 1 x 6,95 eura (úkon vykonaný v roku 2009) = 38,50 eura, t. j. spolu 1.851,56 eura. Náhradu trov konania je odporca povinný zaplatiť advokátovi navrhovateľa (§ 149 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O. s. p.)

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak odporca dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, navrhovateľ môže podať návrh na vykonanie exekúcie.